

ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΣΜΟΥ

Από του άπολύθηκε από το στρατό και γύρισε στο χωριό του ο Λαμπρός δὲ μιλῶσεν πιά τῆς Λίτσας. Ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν περνοῦσε σκιάβοντας καὶ ὀργάνοντας στὸ χωράφι καὶ κλαδῶνοντας τὰ δέντρα τοῦ περιβολιοῦ τῶν. Ἔτσι μὲ τὴ δουλειά, σκότωνε κάπως τὴ λύπη του. Ὅταν ὅμως νύχτωνε καὶ καθόταν στὸ τραπέζι μὲ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα του, ἡ ἀδιαφορία τοῦ πρὸς τὸν πόνο του καὶ ἡ γλήνη τοῦ δὲν ἐξενεούριζε. Γι' αὐτὸ τελειῶνε γρήγορα-γρήγορα τὸ φαί του καὶ ἔτρωγε νὰ κλειστήν ἡ στήν κάμαρά του.

— Δὲν τὸν ἀφήνει ὁ καιμὸς ! ἔλεγε ὁ γέρος.
— Δὲν τὸν ἀφήνει τὸν καιμῶμοιο ! μουρμούριζε καὶ ἡ μάνα του, ἀπαντώντας στὸν ἄνδρα τῆς, μὲ μιὰ θλιβερὴ κινήσει τοῦ κεφαλοῦ.

Ὅταν οἱ γονεῖοι του ἐπέφταν νὰ κοιμηθοῦν ὁ Λαμπρὸς ἔβγαινε κρυφά, ἔπειθε κατὰ στενά σοκάκια καὶ γιὰ μὴν τὸν δῆ γυναικὸς καὶ πῆγαινε στὸ ποτάμι. Ἐκεῖ ἔαυλωμένος στὴν ὄχθη, μόνος συλλογιζόμενος ἐκείνη ὄση ὥρα ἤθελε καὶ μεθοῦσε ἑσὶ ἄλ' τὸν πονο του. Θυμῶτανε τὶς πρώτες μέρες τοῦ ἔρωτός του, ὅταν πηγαιῖναι περιπάτου, καὶ καθόντουσαν μᾶτω ἄπ' τοὺς ἀπάλους Ἰσκιούς τῶν δέντρων. Καὶ κατοῖναι, ὅταν φούντωνε πιά ἡ ἀγάπη τῶν, ἔκαναν τοὺς μακρύτερους περιπάτους τῶν στοὺς κάμπους, σὲ ποτάμι, ὅπου κάθε τόσο ἀγκυαλιζόνταν καὶ μεθοῦσαν ἀπὸ φιλιὰ. Τότε ὅλη του ἡ ἀγάπη ἦταν συγγεντρομῆνη στὴν καρδιά καὶ τόσο ἦταν αἰγούρος ὅτι πολὺ γλήγορα ἡ Λίτσα θὰ γιγονταν γυναικα του ὅστε πολλὰς φορὲς δὲν τοῖκοῦσε νὰ τὴ φιλήσῃ... «Θὰ χωράσω, ἔλεγε μέσα του, καὶ τὰ χάδια καὶ τὰ φιλια τῆς, ὅταν παντρεθοῦμε...»

Ἔτσι ἀγαπημένοι, χωρίσανε μιὰ μέρα. Ὁ Λαμπρὸς ἔβγαυε γιὰ τὸ στρατό. Μ' ὅλον πού ὁ χωρισμὸς τοῦ ἔσφυγε τὴν καρδιά, τὸν παρηγοροῦσε ὡς τόσο ἡ ἐλπίδα ὅτι στὸν γυρισμὸ θαῖρισε τὴν Λίτσα πῶς στοργιζή, καὶ πῶς ἀφοσιωμένη.

Καὶ ὅμως δὲν πέρασε ἕνας χρόνος καὶ ἡ Λίτσα ἔπαυε νὰ τοῦ γράφῃ... Δὲν ἤξερε τί νὰ ὑποθέσῃ ὁ φτωχὸς ὁ Λαμπρὸς, ὅταν μιὰ μέρα ἔλαβε ἕνα γράμμα ἄλ' τὸν πατέρα τῆς, σύντομο, ἀδέξιο, ἀπότομο, πού κάθε του λέξη σάν μαχαιριὰ τοῦ ἔσκιζε τὴν καρδιά. Νὰ τί τοῦ ἔγραψε:

«Ὅσο γιὰ τὴ Λίτσα, μὲ τὴν παρούσα σὲ πληροφοροῦ ὅτι εἶνε σ' ἀραβωνιάσματα ἐδῶ καὶ δύο μῆνες μὲ τὸν Σιλβέρ τον μαραζό. Πρέπει λοιπὸν νὰ τὴν ξεράσῃς».

Ἐνας χρόνος εἶχε περάσει ἀπὸ τότε καὶ ὁ πόνος τοῦ Λαμπρὸς ἀντὶ νὰ σβῆσει γινότανε ὀλοόενα καὶ πῶς δυνατό. Δὲν μπορούσε νὰ ξεχάσῃ τὴν Λίτσα ἡ ὀπία ὡς τόσο ἦταν ἐλευθερὴ πάλι γιὰ τὸ ἀραβωνιαστικὸς τῆς ὁ Σιλβέρ τὴν εἶχε ἐγκαταλείψῃ.

Μὰ τῶς μπορούσε αὐτὸ ν' ἀλαφρώσῃ τὸν πόνο του ἄμοιρο ἐρωτευμένον, ἄφοῦ τώρα πιά τὸν ἔτρωγε καὶ ἡ ζήλεια γιατί ἦταν βέβαιος ὅτι ὁ Σιλβέρ εἶχε κάνει δικὴν του τὴν Λίτσα.

Ἀμιλῶσεν πάντα καὶ σκετικὸς, μὴ θέλοντας νὰ μᾶθη καιμιά λεπτομέρεια τοῦ ἐξευτελισμοῦ του, περιφρονώντας ἐξ αἰτίας μιὰς γυναικας ὄλες τὶς ἄλλες, ὁ Λαμπρὸς ἄλεθε καὶ ξανάλεθε σὰ βᾶθῃ του τὸν ἀγιότερο πονο του.

Ἐνα βράδυ ὅμως τὸν ἔπιασε μιὰ τόσο τραλλή, μιὰ τόσο ἀκατανίκητη ἐπιθυμία νὰ ξαναῖδῃ τὴν Λίτσα, ὅστε, δίχως νὰ σκεφθῆ τίποτε, τραβῆσε πρὸς τὸ σπίτι τῆς. ἤξερε ὅτι θὰ τὴν εἰσῆκε μόνη, γιὰ τὸ πατέρα τῆς ἔλειπε σ' ἕνα γειτονικὸ χωριὸ καὶ ὁ μικρὸς ἀδελφὸς τῆς ἦτανε στὴ δουλειά. Καὶ καθὼς πῆγαινε πρὸς τὸ σπίτι τῆς, σὲ ἔξαλλο μυαλό του, μιὰ ἰδέα ξαφνικὴ ἀστράψε : ἀφοῦ τὴν εἶχε κάνει δικὴν του ὁ ἄλλος, γιὰ τὴν νὰ μὴν τὴν ἔβανε δικὴν του κ' αὐτός ;

Σὲ λίγο ἔφτασε. Τὸ παράθυρο ἦτανε κλειστό. Χωρὶς οὔτε στυγιὰ νὰ διατάσῃ, χτύπησε. Πέρασαν δύο τρία λεπτά κατὰ τὰ ὀπία ὁ Λαμπρὸς ἄκουγε καθαρά τοὺς χτύπους τῆς ταραγμένης του καρδιάς καὶ ἔξαφνα δειλά, σιγά, ἀνοίξε τὸ παράθυρο καὶ πρόβαλλε ἀπὸ μέσα ἡ Λίτσα.

— Εἶμαι ἐγὼ, ψιθύρισε ὁ Λαμπρὸς μὲ φωνὴν κοιμῆνη ἄλ' τὴν συγκίνηση. Ἄνοιξέ μου δὲν βαστῶ πιά... Θέλω νὰ σοῦ μι' ἦσω ! Δίχως ν' ἀπάντησῃ ἡ Λίτσα ἀνοίξε. Ἦτανε τρομερὰ χλωμὴ. Μόλις ὁ Λαμπρὸς πέρασε μέσα στὴν κοιτίτσα πού χρῆσιμευε καὶ γιὰ τραπέζια, σφιαστικὸς σὲ μιὰ καρέκλα, ψιθυρίζοντας :
— Δὲν ἔβραπε νάρθω ἔστερα ἄλ' σοῦ μιὰ ἔβανε... Φάνηκα ἄνανδρος... μὰ δὲ βαστούσα πιά, σ' ὀραῖσμα, δὲ βαστούσα...
Ἐκεῖνη δὲν ἔλαβε τίποτε, μὴν ξέροντας ἂν θὰ τὴν ἐβριζε ἢ ἂν θὰ τὴν συγκωροῦσε. Ὁ Λαμπρὸς τὴν κῦταξε προσεχτικὰ. Τὸ βλέμμα τῆς δὲν ἦτανε πιά κοριτῆστικο καὶ τὸ χαμόγελό τῆς εἶχε κατὰ τὸ μαραμῆνο.

Ὅ,τι καὶ ἂν κάνω, ἐξακολούθησε ὁ Λαμπρὸς, δὲν μπορῶ νὰ σὲ

ξεχάσω. Ὑποφέρω, καὶ δὲν δὲν εἶνε σωστό νὰ ὑποφέρω ἐγὼ πού σ' ἀγάπησα πρὶν ἄλ' τὸν ἄλλο ν, περισσότερο ἄλ' τὸν ἄλλο ν. Ἐγὼ θὰ σ' ἔπαιρνα γυναικα μου, ἐνὼ ἐκεῖνος... Καὶ ὅμως ἐκεῖνος τούτησε τὴ χαρὰ καὶ μένα μου μένει ὁ πόνος. Δὲν εἶνε σωστό.

Ἡ Λίτσα κιντᾶζοντας καταγῆς τοῦ ἀπάντησε μὲ φωνὴ πού ἔτρωγε :
— Ἐχῆς δίκαιο... μὰ τώρα πιά δὲν γίνεται τίποτε Δὲ μὲ θέλεις πιά γιὰ γυναικα σου δὲν εἶνε ἔτσι ;

Ὁ Λαμπρὸς κοίτησε θλιβερὰ τὸ κεφάλι τὸν :

— Ὅχι αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ πιά... καταλαβαίνεις...
— Ναι, καταλαβαίνω, ἀπάντησε γλήγορα ἐκεῖνη.

— Μόνον, ἐξακολούθησε ὁ Λαμπρὸς, κοιτάζοντας τὴν βαθεῖα στὰ μάτια... ἀφοῦ ὑπέφερα τόσο γιὰ σένα... δῶσε μου τώρα λιγὴ χαρὰ... Δὲ θὰ σοῦ τὴν κλέψω, μού τὴν χωροῦσας.
... Ἡ Λίτσα ἔγινε ἄσπρη σαν τὸ πανί. Ἰῶστε τὸ κεφάλι τῆς καὶ τὸ ἀκούμπησε στὸν τοῖχο. Ὑστερ... μὲ μιὰ φωνὴ πνιγμένη, ἀρρωστῆ, φωνὴ ἀπελευθερωμένου ἀνθρώπου, δίχως θέληση πού εἶνε ἔτοιμος νὰ δεχθῇ τὸ κᾶθε τί, ψιθύρισε :

— Εἶμαι δικὴ σου, κάνε με ὅτι θέλεις.
Με βῆμα σταθερὸ, ἀποφειστικὸ, σὰ νὰ βάλιζε ἀταραχὴ πρὸς κάποιον καταδίκη τρομερὰ πικρὴ, τρομερὰ ἐξευτελιστικὴ πού δὲν εἶχε ὅμως τὴ δύναμη νὰ τὴν ἀποφύγῃ, πῆρε τὸ κερί καὶ ψιθύρισε :

— Ἀκολούθησέ με !
Μισομπεθυμένος, μὲ τὸ μυαλό του θολό, χαμένος σὲ χίλιες συγκεχυμένες σκέψεις ὁ Λαμπρὸς τὴν ἀκολούθησε. Μὰ ὅταν εἶδε τὸ δωμάτιο ὅπου τόσες φορὲς εἶχαν ἀγκυαλιστεῖ πλέκοντας ὄντρια εὐτυχίας, ὅταν εἶδε τὸ φτωχὸ ἄρμαρι καὶ τ' ἄλλα ἐπιπλά τῆς ἀγαπημένης, ὄλους τοὺς βουβούς αὐτοὺς μάρτυρους τῆς παλῆς τῆς εὐτυχίας, μιὰ συγκίνησι τρομερὴ τοῦ ἔσφιξε τὴν καρδιά. Ἡ Λίτσα ἀκουμπισμένη στὸν κορμ, τὸν κῦταξε. Μ' ἕνα πονε, ἐνο χαμόγελο ἐτραύλισε :

— Ἐ λοιπὸν, δὲ μὲ φιλεῖς ; Καὶ παθητικὰ, ὑπάκουα, ἔπεινε τὸ μαγουλό τῆς γιὰ νὰ το φιλήσῃ, ἀλλὰ μὲ μιὰ τόσο ὀδυνηρὴ προσπάθεια ὅστε ὁ Λαμπρὸς θυμῆθηκε τὶς πουλῆμένες γυναικας καὶ δὲν τοῖκανε ἡ καρδιά νὰ τὴν φιλήσῃ. Τὸ στήσιξε τρομερὰ πού τὸν ζήτησε μὲ τέτοιο τρόπο νὰ τὴν φιλήσῃ. Νοιώθοντας νεκρῶμένο μέσα του γιὰ τὴ Λίτσα ἀπομακρύνθηκε καὶ γιὰ νὰ κἀνῃ κατὰ πλησιαις καὶ προσπο ἦθηκε ὅτι κῦταξε κατὰ κάδρα μὲ φρογασφῆς πού ἦσαν πάνω στὸν κορμ.

Τότε ἡ Λίτσα προσεργνώντας τὸν γλήγορα ἄρπασε ἕνα ἀπὸ τὰ κάδρα καὶ τὸκρυψε κάτω ἀπὸ κατὰ ἀσπρόρουχα στὴ νουλάπα.
— Γιατὶ τὸ κρύβεις ; ρώτησε ὁ Λαμπρὸς.
— Εἶνε ὁ ἄ λ ο ς... ψιθύρισε ἡ Λίτσα. Φοβήθηκα μῆπως θύμωνες ἀνὸν ἔβραπε.

— Ὅχι, ἀπάντησε ὁ νεὸς μὲ μάτια θολωμένα ἄλ' τὴ θλίψη...δὲ θὰ θύμωνα... ἀλλὰ καλλίτερα πού δὲν τὸν εἶδα... θὰ μοῦ μάτνε ξανά ἡ καρδιά. Κλεισὸς τὴ νουλάπα !
Κλειδόντας τὴ νουλάπα ἡ Λίτσα ἔβριξε ἀπὸ ἕνα ράφι κατὰ πού κῦλησε ὡς σὰ πόδια τοῦ Λαμπρὸς. Ὁ Λαμπρὸς ἔσχυρε καὶ τὸ πῆρε. Ἦτανε ἕνα μικροῦτερο μαραμῆνο, στεγνὸ, κίτρινο, δεμένο μὲ μιὰ ρῶς κορδέλα πού εἶχε ξεβᾶναι ἀπὸ τὰ δάκρυα.

— Εἶνε τὸ μπουκέτο... τὸ τελευταῖο πού σοῦδωκα πρὶν φύγω γιὰ τὸ στρατό ; εἶπε μὲ πνιγμένη φωνὴ ὁ νεὸς.
— Ναι, ἀποκριθῆκε ἐκεῖνη μὲ μιὰ φωνὴ πού μόλις ἀκούστηκε.
Ἐξαφνα ὁ Λαμπρὸς βλεπόντας τὴν κορδέλα τοῦ μπουκέτου τὴν ξεβαμῆνη ἀπὸ τὰ δάκρυα ἔπεσε σὲ μιὰ καρέκλα καὶ ἔξωπασε σὲ λυγμούς. Ἡ Λίτσα δὲν πλησιαισε καὶ τοῦ εἶπε μὲ θλίψη.

— Μὴν κλαῖς φτωχέ μου Λαμπρὸς... μὴν κλαῖς ἔτσι... δὲν ἔξερεις πῶς μοῦ σκίσεις τὴν καρδιά.
Τότε ἐκεῖνος σηκώθηκε, καὶ ἀφούγγισε τὰ δάκρυά του.
— Ἐγὼ φταῖω εἶπε, δὲν ἔβραπε νάρθω νὰ σὲ ἰδῶ. Καληνύχτα...
Καὶ μὴ μοῦ κρατεῖς κακία πού ἦρθα ἔτσι κρυφά σπῆτι σου καὶ μὲ νέτοιους σκοπούς... Μόνον γυναικα μου μπορούσα νὰ σὲ κάνω... Μὰ καὶ νὰ γινόταν αὐτὸ πάντα θὰ μᾶς χαλοῦσε τὴν εὐτυχία ἡ ἀνάμνησι τοῦ ἄλλου... Καλλίτερα νὰ μὴν ξαναἰδωθοῦμε πιά...
— Ναι, ναι, καλλίτερα, ψιθύρισε ἡ Λίτσα μὲ μιὰ ἄργη φωνὴ.
Ὁ Λαμπρὸς ἔτοιμαζόταν νὰ φύγῃ ὅταν ἐκεῖνη τοῦ εἶπε μὲ τόνο ταπεινῆς ἰκεσίας :

— Καὶ ἂν δὲ μοῦ τῶλεγες μοῦ φτάνει νὰ ἰδῶ τὰ μάτια σου γιὰ νὰ νοιώσω ὅτι δὲν θὰ ξαναἰδωθοῦμε πιά. Μὰ, ἂς μὴν χωριστοῦμε ἔτσι. Γιὰ νὰ πιστέψω ὅτι δὲν μοῦ κρατᾶς κάκια, γιὰ τελευταία φορὰ φιλήσέ με ἀπῶς, φιλικὰ, ὅπως μὲ φιλοῦσες ἄλλοτε.
Ἐσκυψε νὰ τὴν φιλήσῃ. Καὶ τὸ φιλί πού δὲν εἶχαν βρεῖ τὴν δύναμη νὰ δώσῃ ὁ ἕνας στὸν ἄλλον ἄλ' ἀγάπη τῶδωκαν ἐκεῖ στὸ κατώφλι τῆς θύρας ὡς φιλί ἀποχωρισμοῦ, ἐνὼ μιὰ ἀπέραντη θλίψη τοὺς γέμιζε τὴν καρδιά...

Καθόντουσαν κατ' ἄλ' τοὺς ἀπάλους Ἰσκιούς τῶν δέντρων...